

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ОСВІТИ
Шевченківського району**

Запорізький академічний ліцей «Перспектива» Запорізької міської ради

вул. Героїв 55-ої Бригади, 3Б, м. Запоріжжя, 69068, тел. (0612) 65-16-25, E-mail: zbl_zmr@mail.ua, код ЄДРПОУ 20529062

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 39 ОП
ПО ПРОВЕДЕННЮ ДЕМОНТАЖУ ПРИЛАДІВ, В ЯКИХ
ВИКОРИСТОВУВАЛИСЯ АБО УТВОРЮВАЛИСЯ РЕЧОВИНИ І, ІІ і ІІІ
КЛАСІВ НЕБЕЗПЕКИ**

Запоріжжя

ПОГОДЖЕНО
Голова ПК
ЗАЛ «Перспектива» ЗМР
Зозуль С.В.
Протокол №55 від 04.08.2022р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Наказ директора
ЗАЛ «Перспектива» ЗМР
Самідо К.М.
від 04.08.2022р № 70 Од

**ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 39 ОП
ПО ПРОВЕДЕННЮ ДЕМОНТАЖУ ПРИЛАДІВ, В ЯКИХ ВИКОРИСТОВУВАЛИСЯ
АБО УТВОРЮВАЛИСЯ РЕЧОВИНИ І, ІІ І ІІІ КЛАСІВ НЕБЕЗПЕКИ**

1. Дана інструкція з охорони праці по проведенню демонтажу приладів, в яких використовувалися або утворювалися речовини І, ІІ і ІІІ-го класів небезпеки призначена для учителя хімії і лаборанта кабінету хімії і використовується ними в роботі після проведення занять по предмету «Хімія».
2. Після закінчення експерименту прилади, що використовувалися, негайно виносяться з приміщення кабінету хімії в лаборантську або працюючу витяжну шафу. Демонтаж приладів проводить учитель після занять.
3. Якщо в приладах є залишки галогенів (наприклад, після отримання хлору і дослідження його відбілюючих властивостей), необхідно залити всі посудини доверху нейтралізуючим розчином. У широку ємність, заповнену цим же розчином, опускають з'єднувальні шланги та скляні трубки. Через 10 хвилин розчин зливають в каналізацію, а судини споліскують чистою водою.
Посуд, в якому виходив хлор шляхом взаємодії перманганату калію або оксиду марганцю (IV) з соляною кислотою, заповнюють також нейтралізуючим розчином, однак рідину з нього зливають в посудину для відпрацьованих розчинів.
Для приготування нейтралізуючого розчину до 1 л води додають 10-12 г безводного сульфату натрію або 20-25 г гіпосульфату натрію десятиводного. Купол після проведення під ним реакції взаємодії йоду з алюмінієм споліскують цим же розчином до зникнення всіх кристалів або протирають тампоном, змоченим етанолом. В останньому випадку слід працювати в рукавичках.
4. Посудини, в яких проводилося спалювання в кисні фосфору і сірки, відкривають в працюючій витяжній шафі. Посудину з оксидом сірки (IV) споліскують содовим розчином, рідину зливають в каналізацію. Посудину з оксидом фосфору (V) споліскують водою, рідину зливають в посудину для відпрацьованих розчинів.
5. Посуд, в якому виходив хлороводень через дію сірчаної кислоти на хлорид натрію, заливають холодною водою і після розчинення осаду зливають рідину в посудину для відпрацьованих розчинів. Роботу слід виконувати в захисних окулярах і рукавичках.
6. При отриманні азотної кислоти з нітратів реторту після охолодження до кімнатної температури заливають водою і залишають на 20-30 хвилин. Одержаний розчин зливають в посудину для відпрацьованих розчинів.
7. Посудини, в яких проводилися експерименти з ЛЗР (легкозаймиста рідина) та іншими органічними реактивами, після зливання з них рідини в посудину для відпрацьованих ЛЗР, промивають гарячим розчином карбону та натрію або калію. Рідину після промивання зливають в посудину для зберігання відпрацьованих розчинів.

8. Вміст колби після експерименту з отримання уксусно-етилового ефіру виливають в широкий фарфоровий або емальований посуд і підпалюють в витяжній шафі джгутом з паперу. Після вигорання органічних сполук і охолодження до кімнатної температури рідину зливають в посудину для відпрацьованих розчинів. Всі зазначені дії слід виконувати в рукавичках і захисних окулярах.

9. Вміст судин після експериментів з фенолом і аніліном переміщують в посудину для зберігання відпрацьованих ЛЗР. Потім судини споліскують, відповідно перший - содовим розчином і другий - розчином сірчаної кислоти з масовою часткою 10-15%. Рідину після ополіскування зливають в посудину для зберігання відпрацьованих розчинів і судини промивають чистою водою. Працювати необхідно в рукавичках.

Залежно від температури спалаху ЛЗР прийнято умовно відносити до одного з трьох розрядів:

Розряд небезпеки	Характеристика рідини	Температура спалаху, °С в закритому тиглі	Температура спалаху, °С у відкритому тиглі
I	Особливо небезпечні	до -18	до -13
II	Постійно небезпечні	від -18 до 23	від -13 до 27
III	Небезпечні при підвищеній температурі	від 23 до 61	від 27 до 66

Рідини, що мають температуру спалаху вище 61°C в закритому тиглі або вище 66°C у відкритому тиглі і здатні горіти після видалення джерела запалювання, відносяться до ГР (горючі рідини).

До I розряду відносяться: акролеїн, ацетальдегід, ацетон, бензин, гексан, діетиламін, діетиловий ефір, циклогексан, етиламін, етилформиат та ін.

До II розряду відносяться: бензол, трет-бутиловий спирт, гептан, дихлоретан, діетилкетон, ізопропілацетат, ізопропіловий спирт, нафта, метилацетат, піридин, толуол, етилацетат, етилбензол, етанол та ін.

До III розряду відносяться: амілацетат, бутанол, ізоамілацетат, гас, ксилол, мурашина кислота, пентанол, пропілбензолу, пропанол, скипидар, стирол, уайт-спірит, оцтова кислота, оцтовий ангідрид, хлорбензол та ін.

Інструкцію розробив:

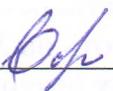
Завідувачка кабінетом №6

УЗГОДЖЕНО:

Інженер з охорони праці

З інструкцією ознайомлений

«12» серпня 2022р.

Остапенко Г.М.

Тетеріна О.В.